

2 Maja Dzień Flagi RP

Obecny kształt oraz barwy flagi państwowej Rzeczypospolitej Polskiej określa ustawa z dnia 31 stycznia 1980 roku (z kilkoma nowelizacjami). Są to dwa równe prostokąty o biało-czerwonych barwach, które odwzorowują kolory godła polskiego [biały orzeł na czerwonym tle], obowiązującego od XIII wieku, kiedy to panująca dynastia Piastów, wizerunek orła białego uznała za oficjalny symbol państwa. Znak w herbie lub godle jest ważniejszą jego częścią, dlatego biały jest na górze, czerwony na dole.

Od średniowiecza wygląd flagi znacznie się zmienił, jednak biało-czerwone barwy pozostały w zasadzie bez zmian.

Początkowo polską barwą był karmazyn – symbol bogactwa i dostojności – uzyskiwany z wyjątkowo drogiej koszenili (barwnika robionego z larw czerwca). W związku z tym na chorągiew w barwach Królestwa, mogła sobie pozwolić jedynie zamożna szlachta oraz państwowi dostojnicy. Kiedy używanie chorągwi i sztandarów stawało się coraz bardziej popularne w czasie wojen i bitew, barwa ta naturalnie przeszła w tańszy czerwony odcień.

Pierwsze chorągwie i sztandary Polski (tak jak podczas Bitwy pod Grunwaldem) były koloru czerwonego z wyszytym białym orłem.

Rzeczpospolita Obojga Narodów posiadała sztandar z trzech pasów – na górze i na dole pas czerwony, a w środku biały. Często umieszczano na nim Herb Rzeczypospolitej Obojga Narodów – czterodzielną czerwoną tarczę herbową, na której przemiennie znajduje się Biały Orzeł i biała Litewska Pogoń.

W XVIII wieku, kiedy zaczęła kształtować się idea państwa narodowego, flaga jako symbol państwa i narodu, stała się ważnym elementem poczucia tożsamości narodowej. Używanie flagi przez wszystkich obywateli ma także związek z demokratyzacją świata. Jako symbol narodu zaczęła występować po rewolucji francuskiej oraz amerykańskiej wojnie o niepodległość.

Pierwsza regulacja prawna dotycząca flagi została przyjęta 7 lutego 1831 roku w uchwale Sejmu Królestwa Polskiego. Był to kompromis między barwą białą nadaną przez Augusta II Mocnego (oraz proponowaną przez konserwatystów), a trójbarwną – białą – czerwono – szafirową (były to barwy konfederacji barskiej) proponowaną przez Towarzystwo Patriotyczne. Wybrane zostały kolory herbu Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego, czyli biały z czerwonym.

1 sierpnia 1919 roku, po odzyskaniu niepodległości Sejm Ustawodawczy przyjął, że kolorami flagi będzie biało-czerwony, ale ustalił także, że będą to dwa podłużne równoległe pasy – na górze biały, a na dole czerwony. Nie ustalono jednak odcienia czerwieni.

W 1921 roku Ministerstwo Spraw Wojskowych wydało broszurę "Godło i barwy Rzeczypospolitej Polskiej", w której czerwień była karmazynowa. Sześć lat później Prezydent Rzeczypospolitej wydał rozporządzenie, w którym karmazyn został zmieniony na cynober.

Po wojnie w roku 1955 władze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przyjęły Dekret, w którym flaga państwowa ma kolor biały i czerwony, z czego biały znajduje się na górze, a czerwony na dole, gdzie czerwony jest odcieniem cynobru. Obowiązywał do roku 1980, w którym Sejm przyjął ustawę określającą wygląd flagi – znowu zmieniono odcień czerwieni, tym razem dokładnie opisany w przestrzeni CIELUV (model przestrzeni barw, którego zadaniem jest zlinearyzowanie percepcji różnic w widzeniu kolorów przez oko ludzkie). Ustawa określiła także sposób umiejscowienia flagi w układzie pionowym (kolor biały umieszcza się zawsze po lewej stronie).

W Polsce istnieje także inny wariant flagi państwowej – biało-czerwone pasy z godłem Polski umiejscowionym na białym pasie. Tej flagi jednak mogą używać wyłącznie placówki dyplomatyczne poza granicami naszego kraju, lotniska cywilne, kapitanaty i bosmanaty w portach oraz jednostki pływające jako banderę RP, ponieważ flagą biało-czerwoną oznacza się na wodzie jednostki pilotujące.

W 2004 roku ustanowiono 2 maja Dniem Flagi Rzeczypospolitej Polskiej. Wybór akurat tego dnia wydaje się dość naturalny. Po pierwsze symbolika – w PRL 2 maja był dniem, kiedy władze zmuszały Naród do zdejmowania flag po Świącie Pracy, tak aby nie zostały na Święto Konstytucji 3 Maja – nieuznawane przez nie. Po drugie tego dnia obchodzone jest święto Polonii i Polaków poza granicami kraju.

Od 1918 – 1927 roku Polska nie miała oficjalnego hymnu narodowego. W tym okresie śpiewano wówczas: „Bogurodzicę”, „Boże coś Polskę”, „Rotę” oraz „Mazurek Dąbrowskiego”. Wszystkie te pieśni były traktowane jako nieoficjalne hymny narodowe.

Dnia 26 lutego 1927 roku „Mazurek Dąbrowskiego” stał się hymnem Polski.

Słowa „Mazurka Dąbrowskiego” zostały napisane przez Józefa Wybickiego w lipcu w 1797 roku we Włoszech z myślą o żołnierzach walczących na ziemi włoskiej pod dowództwem generała Jana Henryka Dąbrowskiego. Pierwotny tytuł hymnu Polski nosił nazwę „Pieśń Legionów Polskich we Włoszech”.

Hymn powstał w najbardziej dramatycznym okresie naszej historii: Upadek powstania kościuszkowskiego, III rozbiór Polski, emigracja wielu tysięcy Polaków.

Obecny tekst hymnu i jego zapis nutowy został zatwierdzony ustawą sejmową o godle, barwach i hymnie z 31 stycznia 1980 roku.

Tekst hymnu:

1. Jeszcze Polska nie zginęła

Póki my żyjemy,

Co nam obca przemoc wzięła,

Szablą odbierzemy.

Ref. Marsz, marsz Dąbrowski,

Z ziemi włoskiej do Polski

Za twoim przewodem,

Złączym się z narodem.

2. Przejdziem Wisłę,

Przejdziem Wartę,

Będziem Polakami,

Dał nam przykład Bonaparte,

Jak zwyciężać mamy.

Ref. Marsz, marsz...

3. Jak Czarniecki do Poznania

Po szwedzkim zaborze,

Dla ojczyzny ratowania

Wrócim się przez morze.

Ref. Marsz, marsz ...

4. Już tam ojciec do swej Basi

Mówi zapłakany -

" Słuchaj jeno, pono nasi

Biją w tarabany."

Ref. Marsz, marsz ...

Źródło:

<http://www.dzienflagi.org/>

https://www.pogotowieflagowe.pl/historia_flagi_rp.html

02-05-2023

- [Udostępnij](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)

[Wszystkie aktualności](#)